

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su vam potrebne dodatne informacije, pogledajte naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.
Informativna bilješka o sudskoj praksi Suda br. 103

Decembar 2007.

Stoll protiv Švicarske - 69698/01

Presuda od 10.12.2007. [Veliko vijeće]

Član 10

Član 10, stav 1

Sloboda izražavanja

Osuda novinara za objavljivanje diplomatskog dokumenta o strategiji koji je klasificiran kao povjerljiv: *nema povrede*

Činjenice: Predmet se tiče kazne izrečene podnositelju predstavke, koji je po zanimanju novinar, a kojem je naloženo da plati novčanu kaznu zato što je u medijima objavio povjerljivi izvještaj švicarskog ambasadora u SAD-u o strategiji, koju je Vlada Švicarske usvojila u pregovorima sa, između ostalog, Svjetskim jevrejskim kongresom i švicarskim bankama o kompenzaciji žrtvama holokausta za nepotraživanu imovinu pohranjenu na bankovnim računima u švicarskim bankama.

U decembru 1996. švicarski ambasador u SAD-u izradio je "strateški dokument", koji je označen kao "povjerljiv", u kontekstu gore spomenutih pregovora. Dokument je upućen službeniku Federalnog ministarstva vanjskih poslova u Bernu koji je odgovoran za ova pitanja. Primjerci ovog dokumenta su dostavljeni i na adrese 19 drugih osoba u Vladi Švicarske, te federalnim vlastima i švicarskim diplomatskim misijama u inostranstvu. Podnositelj predstavke je kopiju dobio, vjerovatno, povredom dužnosti čuvanja službene tajne osobe čiji identitet je ostao nepoznat.

Novina *Zurich Sunday* objavila je, između ostalog, dva članka podnositelja predstavke naslovljena "Ambasador Jagmetti vrijeđa Jevreje" i "Blam ambasadora u ogrtaču i čizmama za penjanje". Sljedećeg dana, dnevna novina Zurich objavila je odlomke iz strateškog dokumenta; naknadno je još jedna novina također objavila odlomke iz tog dokumenta.

Sud je naložio da podnositelj predstavke plati novčanu kaznu u iznosu od 800 švicarskih franaka (oko 476 eura) za objavljivanje "tajnih službenih rasprava" u smislu člana 293 Kaznenog zakona. Savezni sud je odbacio žalbe podnositelja predstavke u krajnjoj instanci.

Iako je prihvatilo da je objavljivanje bilo legitimno, naročito u smislu važnosti, u vrijeme kada se vodila javna debata o imovini žrtava holokausta, Švicarsko vijeće za štampu je zauzelo stav da je podnositelj predstavke, na vrlo neodgovoran način, objavljivanjem odlomaka strateškog dokumenta i ostavljajući vrlo nejasnim vrijeme tih događaja, učinio da ambasadorove primjedbe zvuče šokantno i skandalozno. Vijeće za štampu je dodalo da je druga novina, za razliku od njih, stavila ovu aferu u njen pravi kontekst objavljivanjem strateškog dokumenta gotovo u cijelosti.

Pravo: Postupak – U svojoj presudi sud je presudio, sa četiri glasa za i tri glasa protiv, da je došlo do povrede člana 10. Na zahtjev Vlade Švicarske, predmet je upućen Velikom vijeću temeljem člana 43 Konvencije.

Osnovanost – Osuđujuća presuda podnositelja predstavke predstavljala je "miješanje" u njegovo ostvarivanje slobode izražavanja. Švicarski kazneni zakon omogućava miješanje radi ostvarenja legitimnog cilja sprečavanja "objavljivanja informacija dobivenih u povjerenju". Veliko vijeće je naglasilo da je, u svjetlu člana 33, stav 3 Bečke konvencije o pravu međunarodnih ugovora iz 1969. i u odsustvu suprotnih navoda u historiji člana 10, sasvim prikladno usvojiti tumačenje fraze "sprečavanje objavljivanja informacija dobivenih u povjerenju", u smislu člana 10, stav 2, koji obuhvata povjerljive informacije koje je objavila osoba koja je obavezana čuvanjem tajne ili treće lice, a naročito, kao što je to bio slučaj u ovom predmetu, ako je to lice novinar.

Glavno pitanje koje treba utvrditi je da li je miješanje bilo "nužno u jednom demokratskom društvu". U tom smislu, Veliko vijeće je potvrdilo, na samom početku, da je član 10 primjenjiv na novinare koji šire povjerljive ili tajne informacije.

Pitanje nepotraživane imovine odnosilo se ne samo na značajna finansijska sredstva već i na značajnu moralnu dimenziju, što znači da je to bilo pitanje od interesa čak i za širu međunarodnu zajednicu. Shodno tome, kod ocjenjivanja nužnosti mjere koju su poduzele švicarske vlasti, Sud je cijenio i potrebu ostvarivanja balansa između dvaju javnih interesa, naime interesa čitalaca da budu informirani o ovoj temi i interesa vlasti da osiguraju pozitivan i zadovoljavajući ishod diplomatskih pregovora.

Premda su se sporni članci fokusirali, gotovo isključivo na ličnost i lični stil ambasadora, oni su ipak doprinijeli javnoj debati o pitanju nepotraživane imovine, koja je u to vrijeme bila predmetom vrlo žive diskusije u Švicarskoj. Javno mnijenje je, stoga, imalo interes u objavljivanju ovih članaka.

Što se tiče interesa koje su švicarske vlaste nastojale zaštititi, za diplomatske službe i nesmetano funkcioniranje međunarodnih odnosa bilo je veoma bitno da diplomate mogu razmjenjivati povjerljive ili tajne informacije. Međutim, povjerljivost diplomatskih izvještaja ne može se čuvati po svaku cijenu; u

vaganju suprotstavljenih interesa jednih naspram drugih, sadržaj izvještaja i potencijalna opasnost od njegovog objavljivanja predstavljali su veoma važne faktore. U konkretnom slučaju, objavljivanje dijelova iz ambasadorovog izvještaja u tom trenutku dovelo je do negativnih posljedica u pregovorima u kojima je Švicarska učestvovala, ne samo zbog sadržaja ambasadorovih primjedbi već i zbog načina njegovog izražavanja. Objavljivanje sadržaja ambasadorovog izvještaja – iako djelomično – bilo je u stanju ugroziti diskrecijski ambijent koji je neophodan za uspješno vođenje diplomatskih odnosa općenito, i proizvesti negativne posljedice u pregovorima, naročito po Švicarsku. Dakle, s obzirom da su bili objavljeni u posebno osjetljivom trenutku, članci podnositelja predstavke bili su odgovorni za ogromnu štetu koja je nanesena interesima švicarskih vlasti.

Kad je u pitanju ponašanje podnositelja predstavke, on, kao novinar, morao je znati da je objavljivanje ovog izvještaja kažnjivo prema Kaznenom zakonu. Pitanje da li je forma članak bila u skladu sa pravilima novinarske etike nosilo je veću težinu. Sadržaj članaka je bio jasno pojednostavljen i isječen, a korišteni jezik je ukazivao da su ambasadorove primjedbe bile antisemitske. Podnositelj predstavke je, na vrlo ishitren način, pokrenuo glasinu koja je nesumnjivo doprinijela da ambasador podnese ostavku, a koja se direktno ticala pojave koja se nalazi u samoj srži problema nepotraživane imovine, tj. pitanje zločina počinjenih protiv jevrejske zajednice tokom Drugog svjetskog rata. Sud je ponovo naglasio potrebu da se ovi navodi i/ili takve insinuacije dobro preispitaju. Nadalje, način na koji su članci uređeni, sa senzacionalističkim naslovima, čini se neprimjerenim za tako važnu i ozbiljnu temu kao što su nepotraživana sredstva. Na kraju, članci podnositelja predstavke su također bili neprecizni i dovodili su čitatelje u zabludu.

U ovakvim okolnostima, i s obzirom na činjenicu da je jedan od članaka postavljen na prvu stranicu novine Swiss Sunday koja ima veoma veliku cirkulaciju, Sud dijeli mišljenje švicarske vlade i Vijeća za štampu da je glavna namjera podnositelja predstavke bila ne da informira javno mnijenje o temi koja je od općeg interesa već da ambasadorov izvještaj izvrgne bespotrebnom skandalu. Skraćeni i reducirani oblik spornih članaka, koji su doveli u zabludu čitatelje u pogledu ambasadorove ličnosti i sposobnosti značajno je umanjila važnost njihovog doprinosa javnoj debati zaštićenoj članom 10. Na koncu, Sud je smatrao da nametnuta novčana kazna nije srazmjerna cilju kojem se težilo.

Zaključak: nema povrede (dvanaest glasova za i pet glasova protiv).

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Evropskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prevod je realiziran zahvaljujući pomoći Fonda povjerenja Vijeća Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. On može biti preuzet sa baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava, HUDOC, (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud proslijedio. On može biti reproduciran u nekomercijalne svrhe pod uslovom da puni naziv predmeta bude citiran, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i pozivanjem na Fond povjerenja za ljudska prava. Poziva se bilo koja osoba koja želi da se služi ovim prevodom, u potpunosti ili djelomično, u komercijalne svrhe da kontaktira publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de donnée à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.

© Vijeće Evrope/Evropski sud za ljudska prava
Sažetak Registrara ne obavezuje Sud.

Kliknite ovdje za [Informativne bilješke o sudskoj praksi](#)